نمونه ترجمه

• عروسكخانه، ترجمهٔ منوچهر انور

• عقل و احساس، جين آستين/ رضا رضايي

<mark>م خانهٔ عروسک</mark>، ترجمهٔ مهدی فروغی

عقل و احساس جین آستین/رضا رضایی

خانوادهٔ دشوود مدت زیادی بود که در ساسکس زندگی میکردند. ملک وسیعی داشتند و خانهٔ آنها در نورلند پارک بود، وسط ملکشان. چند نسل با آبرو و احترام آنجا زندگی کرده بودند و در آن حوالی همه نظر خوبی دربارهٔ آنها داشتند. صاحب قبلی این ملک مرد مجردی بود که عمر طولانی کرده بود. و در سالهای دراز عمر همدمی نداشت جز خواهرش که به امور خانه نیز رسیدگی میکرد. اما این خواهر ده سال پیش از او از دبیا رفت، و اوضاع خانه بهکلی عوض شد. پیرمرد برای آنکه جای خانی خواهر را پر کند از خانوادهٔ خواهرزادهاش، آقای هنری دشوود. دعوت کرد که بیایند در خانهٔ او زندگی کنند. آقای هنری دشوود وارث قانونی ملک نورلند محسوب می شد، و پیرمرد قصد داشت ملک را برای او به ارث بگذارد. در جمع خواهرزاده و همسرش و فرزندان آنها، پیرمرد به خیر و خوشی زندگی گذراند و علاقهاش به آنها نیز هرچه گذشت بیشتر شد. آقا و خانم هنری دشوود هم نه صرفاً از روی منفعت خواهی بلکه از روی خوش قلبی همیشه به پیرمرد توجه و رسیدگی میکردند، و پیرمرد از آرامشی که در آن سن و سال نیاز داشت بی نصیب نماند.

آقای هنری دشوود از ازدواج قبلیاش یک پسر داشت، و از همسر فعلیاش سه دختر. پسر جوان آبرومند منضبطی بود که ثروت کافی از مادرش به ارث برده بود. ثروت مادرش خیلی زیاد بود، و پسر نیز هنگامی که بزرگ شد نصف این ثروت به او رسید. کمی بعد که ازدواج کرد ثروتش بیشتر هم شد. بههمین علت، ارثبردن ملک نورلند آنقدر که برای خواهرانش اهمیت داشت واقعاً برای او اهمیت نداشت. البته معلوم نبود که وقتی پدرشان ملک را به ارث ببرد چه چیزی نصیب این سه خواهر خواهد شد، اما در هرحال ثروتی که به آنها میرسید کم نبود. مادرشان چیزی نداشت. و پدرشان هم فقط هفتهزار پوند در بساط داشت؛ آخر، نصف باقیماندهٔ ثروت همسر اولش بهنام بچهاش بود و آقای هنری دشوود فقط در زمان حیات از حقوق آن منتفع می شد.

پیرمرد از دنیا رفت. وصیتنامهاش را خواندند. و این وصیتنامه نیز مانند همهٔ وصیتنامهها هم خوشحالی بهبار آورد و هم ناراحتی. پیرمرد نه آنقدر بی انصاف بود که ملک را به خواهرزادهٔ خود ندهد و نه

SENSE AND SENSIBILITY by Jane Austen

The family of Dashwood had long been settled in Sussex. Their estate was large, and their residence was at Norland Park, in the centre of their property, where, for many generations, they had lived in so respectable a manner as to engage the general good opinion of their surrounding acquaintance. The late owner of this estate was a single man, who lived to a very advanced age, and who for many years of his life, had a constant companion and housekeeper in his sister. But her death, which happened ten years before his own, produced a great alteration in his home; for to supply her loss, he invited and received into his house the family of his nephew Mr. Henry Dashwood, the legal inheritor of the Norland estate, and the person to whom he intended to bequeath it. In the society of his nephew and niece, and their children, the old Gentleman's days were comfortably spent. His attachment to them all increased. The constant attention of Mr. and Mrs. Henry Dashwood to his wishes, which proceeded not merely from interest, but from goodness of heart, gave him every degree of solid comfort which his age could receive; and the cheerfulness of the children added a relish to his existence.

By a former marriage, Mr. Henry Dashwood had one son: by his present lady, three daughters. The son, a steady respectable young man, was amply provided for by the fortune of his mother, which had been large, and half of which devolved on him on his coming of age. By his own marriage, likewise, which happened soon afterwards, he added to his wealth. To him therefore the succession to the Norland estate was not so really important as to his sisters; for their fortune, independent of what might arise to them from their father's inheriting that property, could be but small. Their mother had nothing, and their father only seven thousand pounds in his own disposal; for the remaining moiety of his first wife's fortune was also secured to her child, and he had only a life-interest in it.

The old gentleman died: his will was read, and like almost every other will, gave as much disappointment as pleasure. He was neither so ناسپاس. پیرمرد ملک را به خواهرزادهاش سپرد، اما شرایطی گذاشت که نصف ارزش ارث را به باد می داد. آقای دشوود ارث را بیشتر برای همسر و دختران خود می خواست تا برای خودش یا پسر، اما ارث به پسرش و پسر پسرش که طفلی چهارساله بود رسید. طوری که خود آقای دشوود دیگر اختیار نداشت برای عزیزترین کسان خود، که بیش از بقیه به رسیدگی نیاز داشتند، از محل سرپرستی ملک یا از محل فروش الوارهای باارزش آن پولی دست و پا کند. همه چیز به نفع همان طفل تمام شد که گهگاه با پدر و مادرش به نورلند آمده و محبت خود را به دل پدربزرگ انداخته بود، آن هم با دلرباییهایی که از کودکان دو سهساله برمی آید. این کودک با طرز حرف زدن بچگانهاش، با لجبازی ها و کله شقی ها، با خود شیرینی های فریبنده، و با سروصداهایش توانسته بود کل آن مراقبت و محبتی را که پیرمرد سال های سال از خواهرزادهٔ خود و دختران او دیده بود تحت الشعاع قرار بدهد. پیرمرد البته نمی خواست جفا کند. و برای آن که محبت خود را به این سه دختر نشان بدهد برای هرکدام آنها هزار پوند پول نقد به ارث گذاشت.

آقای دشوود اول خیلی ناراحت شد. اما چون آدم باروحیه و امیدواری بود فکر کرد که بههرحال سالهای سال زندگی در پیش دارد، و اگر قناعت و صرفهجویی کند می تواند از محل عایدات ملکِ به این بزرگی، که تازه می شود خیلی زود به آن سروسامان داد. پول قابل توجهی کنار بگذارد و پس نداز کند. اما پولی که این طور ذره ذره جمع می شد فقط یک سال وفا کرد. او بعد از مرگ دایی اش زیاد زنده نماند. و کل ارثی که برای بیوه و دخترهای خود گذاشت، با احتساب ارثیهٔ پیرمرد. ده هزار پوند بود. به محض این که معلوم شد آقای دشوود دارد از دنیا می رود، دنبال پسرش فرستادند، و آقای دشوود با نهایت تأکید و اصراری که در بستر احتضار امکان پذیر بود به پسر خود سفارش کرد که حقوق و منافع نامادری و خواهرها را رعایت کند.

آقای جان دشوود برخلاف بقیهٔ افراد خانواده زیاد احساساتی نبود. اما در آن لحظهٔ خاص تحت تأثیر سفارش پدر قرار گرفت و قول داد هرکاری از دستش برمی آید برای راحتی آنها بکند. پدرش با این قولی که گرفت نفس آسودهای کشید. و آقای جان دشوود هم بعداً سر فرصت فکر کرد چهکاری برای آنها از دستش برمی آید.

unjust, nor so ungrateful, as to leave his estate from his nephew;--but he left it to him on such terms as destroyed half the value of the bequest.

Mr. Dashwood had wished for it more for the sake of his wife and daughters than for himself or his son;-but to his son, and his son's son, a child of four years old, it was secured, in such a way, as to leave to himself no power of providing for those who were most dear to him, and who most needed a provision by any charge on the estate, or by any sale of its valuable woods. The whole was tied up for the benefit of this child, who, in occasional visits with his father and mother at Norland, had so far gained on the affections of his uncle, by such attractions as are by no means unusual in children of two or three years old; an imperfect articulation, an earnest desire of having his own way, many cunning tricks, and a great deal of noise, as to outweigh all the value of all the attention which, for years, he had received from his niece and her daughters. He meant not to be unkind, however, and, as a mark of his affection for the three girls, he left them a thousand pounds a-piece.

Mr. Dashwood's disappointment was, at first, severe; but his temper was cheerful and sanguine; and he might reasonably hope to live many years, and by living economically, lay by a considerable sum from the produce of an estate already large, and capable of almost immediate improvement. But the fortune, which had been so tardy in coming, was his only one twelvementh.

He survived his uncle no longer; and ten thousand pounds, including the late legacies, was all that remained for his widow and daughters. His son was sent for as soon as his danger was known, and to him Mr. Dashwood recommended, with all the strength and urgency which illness could command, the interest of his mother-in-law and sisters.

Mr. John Dashwood had not the strong feelings of the rest of the family; but he was affected by a recommendation of such a nature at such a time, and he promised to do every thing in his power to make them comfortable. His father was rendered easy by such an assurance, and Mr. John Dashwood had then leisure to consider how much there might prudently be in his power to do for them.

خانهٔ عروسک

ترجمهٔ مهدی فروغی

نورا: شاید. ولی فکر کردن و حرف زدن تو هم ابداً شبیه به کسی که باید شریک زندگی من باشد نیست. همین که ترس و وحشت تو برطرف شد- ضمناً به تو بگویم ترس تو به سبب خطری که متوجه من می شد نبود. بلکه به خاطر خودت بود. به هر حال وقتی همهٔ ناراحتی های خودت رفع شد انگار که هیچ اتفاقی نیفتاده است. مثل گذشته باز من برای تو حالت چکاوک و مرغ کاکلی و عروسک را پیدا کردم. و البته تو حاضر بودی بعد از این بیشتر و بهتر از من مراقبت و توجه بکنی. برای این که عروسک و مرغ کاکلی لطیف و ظریف است (بلند می شود) همین موقع بود که من متوجه شدم، توروالد، که هشت سال در اینجا با یک مرد اجنبی زندگی کرده ام و سه بچه به او داده ام. اوه، فکرش را نمی توانم بکنم. می خواهم خودم را تکه تکه کنم.

هلمر: (افسرده) ملتفت شدم- ملتفت شدم. شكافي بين ما ايجاد شده است. نمي شود انكار كرد. ولي نورا تصور نمي كني بتوانيم اين شكاف را پر كنيم؟

نورا: این طورکه فعلاً تشخیص می دهم من دیگر نمی توانم همسر تو باشم.

هلمو: من قدرت اين را دارم كه خودم را عوض كنم.

نورا: شاید ... حالا که عروسک دارد از چنگت بیرون میرود.

هلمر: اما جداشدن، جداشدن از تو، نه، نه، نورا، تحمل این فکر برای من محال است.

نورا: (به اتاق سمت راست می رود) به همین دلیل باید از هم جدا بشویم. (با شنل و کلاه و یک کیف کوچک برمی گردد. و کیف را روی صندلی پهلوی میز می گذارد.)

هلمر: نورا، نورا- پس حالا نرو. صبر كن تا فردا صبح.

نورا: (شنل را میپوشد) نمی توانم شب را در اتاق یک مرد اجنبی بسر برم.

هلمر: نمي توانيم اين جا مثل خواهر و برادر زندگي كنيم؟

نورا: (کلاه خود را به سر می گذارد) می دانی که این هم چندان طول نمی کشد. (شال را روی شانه اش می اندازد) خداحافظ، توروالد. نمی خواهم بچه ها را ببینم. می دانم در اختیار کسی خواهند بود که بهتر

عروسكخانه

ترجمهٔ منوچهر انور

نورا: شاید. اما تو نه حرف زدنت مثِ مردیه که من بتونم باهاش یکی بشم، نه فکرکردنت. به محض اینکه تَرسِت ریخت نه از خطری که منو تهدید می کرد، از کاری که ممکن بود به سر خودت بیاد همچین که دیدی دیگه مشکلی در کار نیس، تا اونجایی که به خودت مربوط می شد، انگار نه انگار اتفاقی افتاده. عیناً مثِ سابق، من باز شدم مرغک خوشخوانت، عروسکت، که در آینده ملایمتت باهاش باید دو برابر بشه، چون خیلی ظریف و نازکنارنجیه. [برمی خیزد.] اونوخ بود، توروالد، که فهمیدم هش سال آزگار اینجا داشتهم با یه مردِ غریبه زندگی می کردهم، سه تام بچه براش زاییدهام. وای که تحمل فکرشم ندارم می خوام خودمو تیکه پاره کنم!

هلمر: [غصهدار] عجب، عجب! شکاف بزرگی بین ما افتاده- منکرش نمیشه شد. اما نورا. نمیشه یهجوری پُرش کنیم؟

نورا: من با این وضعم، برای تو زن نمیشم.

هلمر: من مايهشو دارم كه عوض بشم.

نورا: شاید- اگه عروسکتو ازت بگیرن!

هلمو: اما جدا شدن- از تو جدا شدن! نه نه نورا- اصلاً معنیشو نمی فهمم.

نورا: [از درِ سمت راست بیرون میرود.] برای همینم هس که اینکار باید بشه. [برمیگردد با شنل و کلاه و ساک کوچکی که آنرا روی یکی از صندلیهای کنار میز میگذارد.]

هلمر: نورا! حالا نه نورا- تا صب صب كن.

نورا: [شنل را بهدوش میاندازد.] نمی تونم شبو تو اتاق یه مرد غریبه سرکنم.

هلمر: نمي تونيم اينجا مث خواهر برادر زندگي كنيم؟

نورا: [کلاهش را بهسر میگذارد.] خودت خیلی خوب میدونی که همچه چیزی دوام نمیاره. [شال را دور خودش میپیچد.] خداحافظ توروالد. بچهها رو نمیخوام ببینم- مطمئنم وضعشون این جوری بهتره تا پیش من باشن. من با این وضعم، به دردشون نمیخورم.

از من از آنها مراقبت میکنا. با روحیهای که فعلاً من داره هیچ بهدرد آنها نمیخوره.

هلمر: ولي يک روز نورا ... يک روز؟

نورا: چطور می توانم بگویم؟ هیچ نمی دانم چه به سر من خواهد آمد.

هلمر: ولي هرچه باشد تو زن من هستي.

نورا: گوش بده. توروالد. من شنیدهام که هروقت زنی خانهٔ شوهرش را ترک میکند، همین ضور که من الان میکنم شوهر از تمام حقوقی که زن به گردنش دارد آزاد می شود. به هرحال من از تمام حقوقی که به من مدیونی تو را آزاد میکنم. مبادا فکر کنی کوچکترین دینی از من به گردن تو است. من هم همین طور، هر دوی ما باید کامار آزاد باشیم. بیا، این نگشتری تو است، به تو پس می دهم. انگشتری مرا بده.

هلمر: این را هم میگیری؟

نورا: این را هم میگیرم.

هلمر: بيا.

نورا: بسیار خوب. حالا دیگر همه چیز تمام شد. کلیدها را آنجا گذاشتهام کلفتها از همه چیز خانه اطلاع دارند. آنها بهتر از من می دانند. فردا وقتی من از شهر رفتم کریستین می آید اینجا، چیزهای شخصی مرا که از خانهٔ پدرم آوردهام ببندد. من ترتیبش را می دهم که بعداً برای من فرستاده شود.

هلمر: تمام شد ... تمام شد ... آیا دیگر راجع به من ابداً فکر نمیکنی، نورا؟

نورا: مطمئنم که اغلب راجع به تو و بچهها و این خانه فکر خواهم کرد.

هلمر: مىشود من به تو نامه بنويسم، نورا؟

نورا: نه... هرگز. نباید این کار را بکنی.

هلمر: پس لااقل بگذار برای تو...

نورا: هيچچيز ... هيچچيز.

هلمر: بگذار اگر احتیاج پیدا کردی به تو کمک کنه.

نورا: من از آدم غریبه هیچچیز نمیگیرم.

هلمر: نورا من دیگر برای تو بهجز یک آدم غریبه چیز دیگری نیستم؟

نورا: (كيفش را برمي دارد) آه توروالد، أنوقت معجزهٔ بزرگ اتفاق خواهد افتاد.

هلمر: اما یه روزی نورا- یه روزی ...؟

نورا: چي بگه؟ اصلاً نميدونم عاقبتم چي ميشه.

هلمر: اما تو زن منی- عاقبتت هرچی بشه.

نورا: گوش کن توروالد: من شنیدهم وقتی زن خونهٔ شوهرشو ترک میکنه مث کان من شوهر از لحاظ قانونی دیگه تعهدی نسبت بهش نداره. بههرحال من تو رو از هر تعهدی آزاد میکنه. دیگه از هیچ بابتی لازم نیس خودتو متعهد بدونی، منم همین طور. هردو طرف باید کاملاً آزاد باشن. بیا. انگشترتو پس بگیر – مال منم یس بده.

هلمر: حتى اينو؟

نورا: حتى اينو.

هلمر: بيا!

نورا: اینم ازین، خب، دیگه تموم شد. کیلیدا رو گذشته ماینجا. خدمتکارا همهٔ کارای خونه رو بلدن- بهتر از من. فردا، من که رفتم، کریستین میاد، اسبابایی رو که از خونهٔ پدری آورده مجمع میکنه، که بعداً برام بفرسته.

هلمر: تموم شد! تموم شد! نورا يعني هيچوخ ديگه يادي از من نمي كني؟

نورا: مطمئنه که خیلی یادت میکنم- یاد بچهها، یاد این خونه.

هلمر: مىشە نامە بەت بنويسىم نورا؟

نورا: نه- اصلاً! نامه نباد بنویسی.

هلمر: اقلاً بذار گاهی یهچیزی ...

نورا: هيچچي- هيچچي!

هلمر: ... یا کمکت کنم، اگه لازم باشه؟

نورا: نه! هیچچی نمی تونم از یه غریبه قبول کنم.

هلمر: نورا- یعنی دیگه هیچوخ برات چیزی بیشتر از یهغریبه نمی تونم باشم؟

نورا: إساكش را برمىدارد. إاي، توروالد- بايد بزرگ ترين معجزه اتفاق بيفته.